

Kapitel 1

Rover stirrede ned på det hvidmalede stengulv i den elleve kvadratmeter store, aflange fængselscelle. Han bed sammen om sin lidt for høje fortand af guld i undermundens. Han var kommet til det vanskelige sted i skriftemålet. Den eneste lyd i cellen var hans negle, som kradsede i Madonnatatoeringen på underarmen. Fyren, som sad med korslagte ben på sengen over for ham, havde forholdt sig tavs, siden Rover kom ind. Han bare nikkede og smilede det der tilfredse Buddhasmil med blikket fæstnet på et punkt i Rovers pande. De kaldte ham Sonny, og de sagde, at han som teenager havde dræbt to mennesker, at hans far havde været en korrump politibetjent, og at han havde specielle evner. Det var vanskeligt at sige, om fyren lyttede; de grønne øjne og det meste af ansigtet var skjult bag det snavsede, lange hår, men det var ikke så vigtigt. Rover ville bare have syndsforladelsen og den traditionelle velsignelse, så han i morgen kunne gå ud ad porten til sikkerhedsfængslet Staten med en følelse af at være renvasket. Ikke at Rover var religiøs. Men det kunne ikke skade, når man faktisk havde planer om at lave om på tingene; at give en lovlydig tilværelse et ærligt forsøg. Rover tog en dyb indånding:

“Jeg tror, hun var hviderussisk. Minsk ligger i Hviderusland, gør det ikke?” Rover så hurtigt op, men fyren svarede ikke.

“Nestor kaldte hende Minsk,” sagde Rover. “Og sagde, at jeg skulle skyde hende.”

Fordelen ved at skrifte til en med så udbombet en hjerne var selvfølgelig, at ingen navne eller hændelser fæstnede sig; det var som at tale til sig selv. Det var sikkert derfor, at de, der afsonede på Staten, foretrak fyren her frem for præsten eller psykologen.

“Nestor holdt hende og otte andre piger i bur nede på Enerhaugen. Østeuropæere og asiater. Unge. Teenagere. Jeg håber i hvert fald, at de var så gamle. Men Minsk var større. Stærkere. Det lykkedes hende at stikke af. Hun nåede til Tøyenparken, før Nestors hund fik fat på hende. En dogo argentino, kender du dem?”

Fyrens blik flyttede sig ikke, men han løftede hånden. Fandt skægget. Begyndte at rede det langsomt mellem fingrene. Ærmet på den store, snavsede skjorte gled ned og blottede sårskorper og stikmærker. Rover fortsatte:

“Kraftige, modbydelige albinohunde. Dræber alt, hvad ejeren peger på. Plus en del, han ikke peger på. Ulovlige i Norge, selvfølgelig. Importeret fra Tjekkiet af en hundekennel i Rælingen, der registrerer dem som hvid boxer. Nestor og jeg var der og købte hunden, da den var hvalp. Over halvtreds tusinde kontant. Men så skidesød, at det ligesom er umuligt at forestille sig, hvordan den ...” Rover stoppede brat. Han vidste, at han snakkede om den her hund bare for at udsætte det, han egentlig var kommet for.

“I hvert fald ...”

I hvert fald. Rover så på tatoveringen på sin anden underarm. En katedral med to kirkespir. Ét for hver straf, han havde afsonet. Ingen af delene havde *i hvert fald* noget med det her at gøre. Han havde smuglet håndvåben ind til MC-klubben og modificeret nogle af dem nede på sit MC-værksted. Han var god til det. For god. Så god, at man til sidst ikke kan være usynlig længere og bliver anholdt. Og *i hvert fald* så god, at Nestor efter den første afsoning havde lukket ham ind i varmen. Eller kulden. Købt ham med hud og hår, for at Nestors folk – og ikke de der MC-typer eller andre konkurrenter – skulle få de bedste våben. Han havde betalt mere for nogle måneders arbejde, end Rover ville have tjent resten af livet på sit lille motorcykelværksted. Men det, Nestor havde forlangt til gengæld, havde været meget. For meget.

“Hun lå derinde i krattet, og blodet pumpede ud. Hun lå der, helt stille og stirrede bare op på os. Hunden havde taget en bid af hendes ansigt, så man kunne se lige ind på tænderne.” Rover skar en grimasse. Kom nu til sagen. “Nestor sagde til os, at det var på

tide at statuere et eksempel, at vise de andre piger, hvad de risikerede. Og at Minsk under alle omstændigheder var værdiløs nu, hvor hendes ansigt var ..." Rover sank. "Så han bad mig gøre det. Gøre en ende på det. Det skulle være et bevis på min loyalitet, selvfølgelig. Jeg havde en gammel Ruger MK2-pistol med mig, som jeg havde rodet lidt med. Og det var min mening at gøre det. Det *var* det virkelig. Det var ikke det ..."

Rover kunne mærke halsen snøre sig sammen. Hvor tit havde han ikke tænkt på det her, gennemgået de sekunder fra natten i Tøyenparken, set genudsendelsen med pigebarnet, Nestor og sig selv i hovedrollerne og med de andre som tavse vidner? Selv hunden havde tiet. Hundredvis? Tusindvis? Og alligevel var det først nu, hvor han for første gang sagde det højt, at det gik op for ham, at det ikke havde været en drøm, at det virkelig var sket. Eller rettere sagt: Det var, som om hans krop først nu forstod det. Og derfor prøvede at vende vrangen ud på mavesækken. Rover tog en dyb indånding gennem næsen for at dæmpe kvalmen.

"Men jeg kunne ikke. Selv om jeg vidste, at hun under alle omstændigheder ville dø. De stod klar med hunden, og jeg tænkte, at jeg hellere ville have haft en kugle. Men det var, som om aftrækkeren var cementeret fast. Jeg kunne simpelthen ikke trække den tilbage."

Fyren syntes at nikke svagt. Enten til det, Rover fortalte, eller til noget musik, kun han kunne høre.

"Nestor sagde, at vi ikke kunne vente i al evighed. Vi stod trods alt midt i en offentlig park. Så han tog sådan en lille, krum kniv op af et hylster, han havde siddende på benet, tog et skridt frem, greb hende i håret, løftede hendes hoved lidt opad, og så var det, som om han bare svingede kniven foran hendes hals. Som hvis han rensede fisk. Blodet pumpede opad tre-fire gange, så var hun tom. Men ved du, hvad jeg husker tydeligst? Hunden. Hvordan den begyndte at hyle, da blodet strømmede ud."

Rover bøjede sig fremover i stolen med albuerne på knæene. Lagde hænderne over ørerne. Vuggede frem og tilbage.

"Og jeg gjorde ingenting. Stod bare der og så på. Gjorde ikke en skid. Så bare på, mens de pakkede hende ind i et tæppe og bar

hende ned i bilen. Vi kørte hende ud i skoven, til Østmarksetra. Trak hende ud og smed hende ned ad skråningen mod Ulsrudvannet. Der er mange, der lufter hunde i området, så de fandt hende dagen efter. Nestor ville jo have, at hun blev fundet, ikke sandt? Han ville have billeder i avisen, som viste, hvad der var sket med hende. Så han kunne vise det til de andre piger.”

Rover tog hænderne væk fra ørerne. “Jeg holdt op med at sove, for når jeg sov, havde jeg altid mareridt. Pigen uden kind, som smilede til mig med blottet tandsæt. Så jeg opsøgte Nestor og sagde, at jeg ville ud af det. Sagde, at jeg var færdig med at file på Uzier og Glock-pistoler, at jeg bare ville arbejde med motorcykler igen. Leve et fredeligt liv uden at tænke på strisserne hele tiden. Nestor sagde, at det var fint; han havde vel indset, at jeg ikke havde den der bad guy i mig. Men han forklarede i detaljer, hvad der ventede mig, hvis jeg ikke holdt min kæft. Jeg troede, alt var i orden, og begyndte at leve et lovlydigt liv. Sagde nej til alle tilbud, selv om jeg stadig havde nogle skidegode Uzier liggende. Men jeg havde hele tiden på fornemmelsen, at noget var under opsejling. At jeg skulle ekspederes. Ja, det var næsten en lettelse, da strisserne anholdt mig og satte mig i et trygt bur. En gammel sag, hvor jeg bare var en biperson, men de havde anholdt to fyre, som begge havde fortalt, at det var mig, som havde forsynet dem med våben. Jeg tilstod lige på stedet.”

Rover lo hæst. Hostede. Læned sig fremover i stolen:

“Jeg skal ud herfra om atten timer. Jeg ved ikke en skid om, hvad der venter mig. Jeg ved bare, at Nestor ved, at jeg skal ud, selv om det er fire uger før tid. Han ved alt, hvad der foregår her og inde hos strisserne. De har folk overalt, så meget fik jeg da med mig. Så jeg tænker bare, at hvis han ville nakke mig, kunne han lige så godt få ordnet det herinde som vente, til jeg var ude igen. Eller hvad tror du?”

Rover ventede. Tavshed. Og fyren så ikke ud, som om han troede noget som helst.

“Men under alle omstændigheder,” sagde Rover, “så kan det ikke skade med en smule velsignelse, vel?”

Ved ordet ‘velsignelse’ var det, som om lyset tændtes i den

andens blik; han løftede højre hånd og gav tegn til, at Rover skulle komme nærmere og knæle. Rover satte knæene ned på det lille tæppe, der lå foran sengen. Franck lod ikke nogen andre indsatte have tæpper på gulvet. Det var en del af den schweiziske model, de anvendte på Staten; ingen overflødige ting i cellerne. Antallet af ejendele var begrænset til tyve. Ville man have et par sko, måtte man give to par underbukser eller to bøger fra sig. For eksempel. Rover så op på fyrens ansigt. En tungespids fugtede hans tørre, sprukne læber. Stemmen var overraskende lys, og selv om ordene kom langsomt og hviskende, var diktionen klar:

“Alle jordens og himmelens guder forbarmer sig over dig og tilgiver dig dine synder. Du skal dø, men den tilgivne synders sjæl vil komme i Paradis. Amen.”

Rover bøjede hovedet. Følte den andens venstre hånd mod sin glatragede isse. Fyren var kejthåndet, men i dette tilfælde behøvede man ikke være statistiker for at tro på, at fyren havde en kortere forventet levetid end højrehåndede. Hans overdosis kunne komme i morgen eller om ti år; det vidste ingen. Men det, de sagde om, at fyrens venstre hånd havde helende evner, købte Rover ikke. Han troede egentlig heller ikke på det med velsignelsen. Men hvorfor sad han her så?

Tja. Det var med religion som med brandforsikring; man troede ikke for alvor, at man havde brug for den, men når folk nu påstod, at fyren kunne påtage sig andres lidelser, hvorfor så ikke sige ja tak til lidt ro i sjælen?

Rover spekulerede lidt over, hvordan det kunne passe, at sådan en fyr havde myrdet med koldt blod. Rover kunne bare ikke få det til at stemme. Måske var det rigtigt, hvad folk sagde: At Djævelen har de bedste forklædninger.

“Salam aleikum,” sagde stemmen, og hånden fjernede sig.

Rover blev siddende med bøjet hoved. Mærkede på den glatte bagside af guldtanden med tungen. Var han klar nu? Klar til at møde sin skaber, hvis det var det, der ventede ham? Han løftede hovedet. “Jeg ved, at du aldrig beder om betaling, men ...”

Han så på fyrens ene nøgne fod, som han havde trukket ind under sig. Så stikmærker i den store blodåre på vristen. “Forrige

gang sad jeg inde på Botsen, og der plejede alle at få betaling i stoffer, *no problem*. Men det er jo ikke et sikkerhedsfængsel. De påstår, at det er lykkedes for Franck at lukke alle smuthuller her. Men ...” Rover stak hånden i lommen. “Det er ikke helt sandt.”

Han holdt en genstand på størrelse med en mobiltelefon op, en forgyldt sag formet som en minipistol. Rover trykkede på den lille aftrækker. En lille flamme stod op fra munden.

“Har du set sådan en før? Ja, det har du sikkert. De betjente, der ransagede mig, da jeg kom, havde i hvert fald. De sagde, at de solgte billige smuglercigaretter, hvis jeg var interesseret. Og lod mig beholde lighteren her. De havde vel ikke læst hele min journal. Er det ikke sært, at det her land overhovedet fungerer, når man ser, hvordan folk sjusker hele tiden?”

Rover vejede lighteren i hånden.

“Jeg lavede den her i to eksemplarer for otte år siden. Jeg tror ikke, jeg overdriver, hvis jeg siger, at ingen her i landet kunne have gjort det bedre. Jeg fik opgaven via en stråmand. Han sagde, at slutkunden ville have et skydevåben, han ikke engang behøvede at skjule, noget, som så ud til at være noget andet. Så jeg fandt på den her. Folk har en underlig tankegang. Det første, de tænker, når de ser den, er naturligvis ‘pistol’. Men når du én gang har vist dem, at den kan bruges som lighter, så opgiver de helt den første tanke. De er stadigvæk åbne for, at den også kan bruges som tandbørste eller skruetrækker. Men i hvert fald ikke som pistol. Tja ...”

Rover drejede på en skrue på undersiden af skæftet.

“Den kan rumme to ni-millimeter-kugler. Jeg døbte den ‘konedræberen.’” Rover rettede løbet mod fyren. “Én til dig, min egen” Så rettede han den mod sin egen tinding. “Og én til mig ...” Rovers latter lød mærkeligt ensom i den lille celle.

“Nå. Egentlig skulle jeg bare lave én. Kunden ville ikke have, at nogen andre skulle kende til hemmeligheden ved den her opfindelse. Men jeg lavede én til. Og tog den med som en sikkerhedsforanstaltning, hvis nu Nestor skulle bede nogen om at gøre mig noget herinde. Men nu, hvor jeg skal ud i morgen og ikke har brug for den længere, er den din. Og her ...”

Rover tog en cigaretpakke op af en anden lomme. “Det ser lidt

mærkeligt ud, hvis du ikke har nogen smøger, ikke sandt?” Han tog plasticfilmen af toppen af pakken, åbnede den, tog et gulnet visitkort frem med Rovers Motorcykelværksted på og stak det ind på indersiden.

“Så har du min adresse, hvis du skulle få brug for at få repareret en motorcykel. Eller skal skaffe en satan af en Uzi. Jeg har som sagt stadig nogle liggende ...”

Døren gik op, og en stemme buldrede: “Så er det ud, Rover!”

Rover vendte sig om. Betjenten i døråbningen havde hængerøv på grund af det store nøgleknippe, der hang fra bæltet, delvist skjult af den mave, der væltede ud over bukselinningen som en dej stillet til hævning. “Deres højhed har besøg. Af en nær slægtning, kan man vel kalde det.” Han slog en vrinskende latter op og vendte sig mod en person bag døren. “Du kan godt tage det, ikke, Per?”

Rover stak pistolen og cigaretpakken ind under dynen på fyrens seng, rejste sig og så på ham en sidste gang. Så gik han hurtigt ud.

Fængselspræsten rettede på den nye, hvide krave, som aldrig syntes at sidde, som den skulle. *En nær slægtning. Du kan godt tage det, ikke, Per?* Han havde mest lyst til at spytte betjenten midt i hans leende, fedtglinsende ansigt. I stedet nikkede han venligt til den indsatte, som kom ud af cellen, og lod, som om han genkendte ham. Så på tatoveringerne på hans underarme. Madonna og katedral. Men nej, der havde været for mange ansigter og tatoveringer gennem årene, til at han magtede at skelne dem fra hinanden.

Præsten trådte ind. Der lugtede af røgelse. I hvert fald af noget, som mindede om røgelse. Eller brændt narko.

“Goddag, Sonny.”

Den unge mand på sengen så ikke op på ham, men nikkede langsomt. Per Vollan antog, at det betød, at han var registreret, genkendt. Godkendt.

Han satte sig ned i stolen og følte et vist ubehag, da han mærkede varmen fra den sidste, som havde siddet der. Han lagde den medbragte bibel på sengen ved siden af den unge mand.

“Jeg lagde blomster på dine forældres grav i dag,” sagde han. “Jeg ved, du ikke har bedt om det, men ...”

Per Vollan prøvede at fange mandens blik. Han havde selv to sønner, begge voksne og flyttet hjemmefra. Som ham selv. Forskellen var, at de var velkomne tilbage. I et retsreferat havde et af forsvarrets vidner, en lærer, fremhævet, at Sonny havde været en mønsterelev, en talentfuld bryder, vellidt, altid hjælpsom, ja, manden havde tilmed udtrykt, at han havde haft planer om at blive politibetjent ligesom sin far. Men de havde ikke set Sonny på skolen efter den dag, hvor faderen blev fundet med selvmordsbrevet, hvori han havde indrømmet korrupsion. Præsten prøvede at forestille sig den skam, en femtenårig måtte føle. Prøvede at forestille sig sine egne sønners skam, hvis de nogensinde skulle finde ud af, hvad deres far havde gjort. Han rettede på kraven.

“Tak,” sagde den unge mand.

Per tænkte, at det var mærkeligt, så ung fyren virkede. For han måtte jo snart være tredive nu. Ja. Han havde siddet inde i tolv år og havde været atten, da han kom hertil. Måske var det stofferne, som havde mumificeret ham og gjort, at han ikke blev ældre, at det blot var håret og skægget, som groede, mens de samme uskyldige barneøjne kiggede forundret ud på verden. På en ond verden. For Gud vidste, at den var ond. Per Vollan havde været fængselspræst i over fyrre år og havde set den blive ondere og ondere. Og ondskaben var som en kræftcelle, der bredte sig, som gjorde raske celler syge, gav dem sit vampyrbid og rekrutterede dem til ødelæggelsesarbejdet. Og ingen slap fri, hvis de først var blevet bidt. Ingen.

“Hvordan går det, Sonny? Var din udgang god? Fik I set søn?”

Intet svar. Per Vollan rømmede sig. “Betjenten siger, at du fik set søn. Som du måske har læst i aviserne, blev en kvinde fundet dræbt dagen efter ikke langt fra det sted, hvor I var. Hun blev fundet i sengen i sit eget hjem. Hendes hoved var ... ja. Detaljerne står her ...” Han trommede med pegefingeren mod bibelens omslag.

“Betjenten har allerede indrapporteret, at du stak af, da I var ved søn, og at han fandt dig igen én time senere ved vejen. At du ikke ville gøre rede for, hvor du havde været. Det er vigtigt, at du ikke siger noget, som ødelægger hans forklaring, er det forstået? Du siger som sædvanlig mindst muligt. Okay? Sonny?”

Per Vollan fik øjenkontakt med manden. Blikket fortalte ham ikke meget om, hvad der foregik derinde, men han følte sig temmelig sikker på, at Sonny Lofthus ville følge instrukserne. Ikke sige noget overflødigt hverken til efterforskerne eller anklageren. Bare fremsige et lyst, mildt 'ja', når han blev spurgt, om han erklærede sig skyldig. For selv om det kunne lyde paradoksalt, kunne han af og til mærke en retning, en vilje, et overlevelsesinstinkt, som skilte denne narkoman ud fra de andre, dem, der altid havde været i fri dressur, som aldrig havde haft andre planer, som havde været på vej hertil hele tiden. Denne vilje kunne stige op til overfladen som en pludselig klarhed i blikket, et spørgsmål, som viste, at han havde været til stede hele tiden, hørt og opfattet alt. Eller tilmed i den måde han pludselig kunne rejse sig på med en koordination, balance og smidighed, man ikke så hos andre langvarige misbrugere. Men andre gange, som nu, var det ikke til at sige, om han registrerede noget overhovedet.

Vollan vred sig på stolen.

“Det betyder selvfølgelig, at du ikke får flere udgange i nogle år. Men du føler dig jo heller ikke ligefrem tilpas uden for murene, gør du vel? Og nu har du jo set søen.”

“Det var en elv. Var det ægtemanden?”

Præsten veg tilbage. Som når noget uventet bryder igennem en sort vandoverflade lige foran en.

“Det ved jeg ikke. Er det vigtigt?”

Intet svar. Vollan sukkede. Mærkede kvalmen igen. Den var kommet og gået i nogen tid nu. Man burde måske få en tid hos lægen og få tjekket kroppen.

“Tænk ikke på det, Sonny. Det vigtige er, at derude må sådan nogle som dig drøne rundt hele dagen for at få sig et fix. Men herinde sørger de for alt. Og husk, at tiden går. Når de forrige drab er forældede, har du ikke længere nogen værdi for dem. Men med det her drab har du fået forlænget tidsfristen.”

“Det var ægtemanden. Han er altså rig?”

Vollan pegede på bibelen. “Huset, du gik ind i, står beskrevet der. Det virker stort og veludstyret. Men alarmerne, som skulle passe på alle værdigenstandene, var ikke sat til, og døren var ikke

engang låst. Navnet er Morsand. Skibsrederen med klappen for øjet. Måske har du set ham i aviserne?”

“Ja.”

“Har du? Jeg troede ikke, at du ...”

“Ja, jeg dræbte hende. Ja, jeg skal nok læse om, hvordan jeg gjorde det.”

Per Vollan tog en dyb indånding. “Godt. Der er visse detaljer ved den måde, hun blev myrdet på, som du bør bide mærke i.”

“Javel.”

“Hun fik ... det øverste af hovedet skåret af. Du må have brugt en sav til det, ikke?”

Ordene blev fulgt af en lang stilhed, som Per Vollan overvejede at fylde med opkast. Ja, hellere opkast end de ord, der kom ud af hans mund. Han så på den unge mand. Hvilke omstændigheder bestemte, hvordan et liv udviklede sig? En række af tilfældige hændelser, man ikke var herre over, eller en kosmisk tyngdekraft, som uvilkårligt trak tingene derhen, hvor de var bestemt til at ende? Han skubbede den nye, underligt stive præstekrave inden for skjorten igen. Fortrængte kvalmen, stålsatte sig. Tænkte på, hvad der var på spil.

Han rejste sig. “Hvis du får brug for at kontakte mig, så bor jeg på Pensjonatet på Alexander Kiellands Plass for tiden.”

Han så fyrens spørgende blik.

“Bare midlertidigt, altså.” Han lo kort. “Konen har smidt mig ud, og jeg kender jo folk på Pensjonatet, så de ...”

Han stoppede brat. Det var gået op for ham, hvorfor så mange af de indsatte henvendte sig til den unge mand for at få talt ud. Det var stilheden. Det sugende vakuum hos en, som bare lytter, uden reaktion eller fordømmelse. Som uden at gøre noget trækker ordene og hemmelighederne ud af én. Han havde prøvet at opnå det samme som præst, men det var, som om de indsatte kunne lugte, at han havde en dagsorden. De vidste ikke hvilken, blot at der var noget, han ville opnå ved at få fat på deres hemmeligheder. Skaffe sig adgang til deres sjæle og senere muligheden for at få en hvervepræmie i himlen.

Præsten så, at manden åbnede bibelen. Det var så klassisk, at

det var komisk; hulrummet, hvor der var klippet hul i siderne. De lå sammenfoldet; papirerne med de instrukser, han fik brug for til tilståelsen. Og de tre små poser med heroin.

Kapitel 2

Arild Franck råbte et kort: “Kom ind!” uden at løfte blikket fra papirerne.

Han hørte døren gå. Ina, den assisterende fængselsdirektørs sekretær i forværelset, havde allerede meldt hans ankomst, og et øjeblik havde Arild Franck overvejet at bede hende fortælle fængselspræsten, at han var optaget. Det var ikke engang løgn; han havde et møde med politimesteren på Politihuset om en halv time. Men Per Vollan havde ikke været så stabil, som de kunne have ønsket her på det sidste, og det ville være godt at dobbelttjekke, om han var nogenlunde i vater. Der var ikke plads til brølere i den her sag, ikke for nogen af dem.

“Du behøver ikke sætte dig,” sagde den assisterende fængselsdirektør, underskrev et af papirerne på skrivebordet og rejste sig. “Du kan fortælle mig, hvad det handler om, på vej ud.” Han gik hen mod døren, tog uniformskasketten ned fra stumtjeneren og hørte præstens slæbende fødder bag sig. Arild Franck gav Ina besked om, at han var tilbage om halvanden time, og pressede pegefingeren mod fingeraftrykssensoren ved døren til trapperne. Fængslet var bygget i to etager og uden elevator. For elevatorer betød elevatorskakter, som betød mulige flugtveje og måtte lukkes ved brand. Og brand med følgende kaotisk evakuering var bare en af mange metoder, smarte indsatte havde brugt til at flygte. Af samme grund var alle elektriske ledninger, sikringskabe og vandrør gjort utilgængelige for de indsatte, enten på ydersiden af selve bygningen eller muret ind i væggene. Her havde de tænkt på alt. *Han* havde tænkt på alt. Han havde siddet sammen med arkitekterne og internationale fængselseksperter, da de tegnede Staten.

Ja, det var fængslet i Lenzburg i Aargau-kantonen i Schweiz, som havde været forbilledet; hypermoderne, men enkelt og med vægt på sikkerhed og effektivitet frem for komfort. Men det var ham, Arild Franck, som havde skabt Staten. Staten var Arild Franck og vice versa. Så hvorfor han kun var assisterende fængselsdirektør, mens den her gulddreng fra fængslet i Halden var blevet udnævnt til fængselsdirektør, måtte man spørge ansættelseskomitéen om, fanden tage dem. Javel, han var måske lidt grov i kanterne, og han var ikke typen, som kyssede politikerne i røven ved at klappe i sine små hænder over hver ny, lys idé om, hvordan fængselsvæsenet skulle reformeres, før den forrige reform var gennemført. Men han kunne sit fag: at holde folk bag lås og slå, uden at de blev syge, døde eller blev mærkbart dårligere mennesker af det. Og han var loyal over for dem, der fortjente hans loyalitet, og han tog vare på sine egne. Det var mere, end hvad man kunne sige om dem, der sad øverst oppe i det her pilrådne politikerhierarki. Arild Franck havde nok på et tidspunkt før den åbenlyse forbigåelse forestillet sig en lille buste i foyeren, når han gik af, selv om hans kone havde sagt, at det ikke var sikkert, at hans nakkeløse torso, bulldogagtige ansigt og tynde henteår ville gøre sig godt som buste. Men hvis man ikke fik som fortjent, så måtte man selv tage, hvad man fortjente; det var nu hans mening om den sag.

“Jeg kan ikke gøre det her længere,” sagde Per Vollan bag ham, mens de gik hen ad gangen.

“Gøre hvad?”

“Jeg er præst. Det vi gør mod den unge mand ... Vi får ham til at afsone for noget, han ikke har gjort! Afsone for en ægtemand, som ...”

“Shh!”

Uden for kontrolrummet – som Franck yndede at kalde ‘broen’ – passerede de en ældre mand, som gjorde ophold i sin gulvvask og nikkede venligt til Franck. Johannes var fængslets ældste og lige en indsat efter Francks hoved; en venlig sjæl, som engang i forrige århundrede nærmest af vanvare havde smuglet narkotika og med årene var blevet så grundigt internaliseret, klientificeret og passiveret, at det eneste, han gruede for, var den dag, han skulle ud

herfra. Men den type indsatte bød ikke på den *udfordring*, et fængsel som Staten lagde op til.

“Har du dårlig samvittighed, Vollan?”

“Ja. Ja, det har jeg, Arild.”

Franck kunne ikke præcis huske, hvornår det var, kolleger var begyndt at bruge deres overordnedes fornavn. Eller hvornår fængselsdirektører begyndte at gå i civil i stedet for uniform. Nogle steder gik selv fængselsbetjentene i civil. Under fangeoptøjerne i Francisco de Mar-fængslet i Saó Paolo havde de skudt på deres egne i tåregasrøgen, fordi de ikke havde kunnet skelne vagter fra indsatte.

“Jeg vil ud af det her,” stønnede præsten.

“Jaså?” Franck småløb ned ad trapperne. Han var i god form for en, som havde færre end ti år til pensionsalderen. Fordi han *trænede*. Endnu en glemt dyd i en branche, hvor overvægt snarere var reglen end undtagelsen. Og havde han ikke også trænet det lokale svømmehold, dengang datteren svømmede, måske? Gjort sin samfundspligt også i fritiden, betalt tilbage til det samfund, som havde givet så mange så meget. Kom ikke her. “Og hvordan er det så med samvittighedskvalerne, når det gælder de smådreng, som vi har beviser for, at du har forgrebet dig på, Vollan?” Franck pressede pegefingeren mod sensoren ved den næste dør, den der ledte ud i gangen, som mod vest førte ind til cellerne, mod øst til de ansattes garderober og udgangen til parkeringspladsen.

“Jeg tror, du skal se sådan på det, at Sonny Lofthus også afsoner dine synder, Vollan.”

Ny dør, ny sensor. Franck lagde pegefingeren på den. Han elskede den her opfindelse, som han havde plukket fra Obihiro-fængslet i Kushiro i Japan. I stedet for at uddele nøgler, som både kunne mistes, kopieres og misbruges, blev fingeraftrykkene af alle, som var autoriserede til at passere gennem dørene, registreret i en database. Ikke blot havde de elimineret risikoen ved sjusket omgang med nøgler, de kunne også registrere, hvem der havde passeret gennem hvilken dør og hvornår. De havde ganske vist overvågningskameraer, men ansigter kunne skjules. Sådan forholdt det sig ikke med fingeraftryk. Døren åbnede sig med et prust, og de gik ind i en sluse.

“Jeg siger, at jeg ikke orker det længere, Arild.”

Franck lagde pegefingern over læberne. Udover overvågningskameraerne, som dækkede stort set hele fængslet, havde de i sluserne monteret tovejs lydkommunikation, så man kunne tale med kontrolrummet, hvis man af en eller anden grund ikke burde gå videre. De trådte ud af slusen og fortsatte mod garderoben, hvor de havde brusebade, og hvor de ansatte havde deres private skabe til tøj og andre ejendele. At den assisterende fængselsdirektør havde en hovednøgle, som passede til alle skabene, var information, som Franck ikke mente, de ansatte havde brug for at have, snarere tværtimod.

“Jeg troede, du havde forstået, hvem du har at gøre med her,” sagde Franck. “Du kan ikke bare gå ud af det. For de her mennesker er loyalitet et spørgsmål om liv eller død.”

“Det ved jeg godt,” sagde Per Vollan, og der var opstået en ubehagelig raspen i hans stønnen.

“Men jeg taler om *evigt* liv eller død.”

Franck stoppede foran udgangsdørene og kiggede ind mod garderobeskabene til venstre for at sikre sig, at de var alene.

“Du er godt klar over, hvad du risikerer?”

“Jeg siger ikke et ord til nogen, og Gud ved, at det er sandheden. Jeg vil gerne have, at du skal sige lige præcis det til dem, Arild. At jeg er tavs som en østers, at jeg bare gerne vil ud af det. Kan du få mig ud?”

Franck kiggede ned. På sensoren. Ud. Der fandtes kun to veje ud. Den her, bagvejen, samt gennem receptionen på forsiden. Ingen ventilationsrør, ingen brandveje, ingen kloakrør, som var dimensioneret, så de havde plads til et menneske. “Måske,” sagde han og lagde fingeren mod sensoren. Et lille, rødt lys øverst på dørhåndtaget blinkede som tegn på, at der blev søgt i databasen. Det gik ud, og et lille, grønt lys blev tændt i stedet. Han skubbede døren op, blev blændet af den kraftige sommerson og fandt solbrillerne frem, mens de gik hen over den store parkeringsplads. “Jeg vender tilbage,” sagde Franck og tog bilnøglerne frem, mens han skævede over mod vagthuset. Der sad to bevæbnede vagter derinde døgnnet rundt, og både ind- og udkørslen havde stålбомme,

som selv ikke Arild Francks nye Porsche Cayenne kunne forcere. Måske kunne det gøres med den Hummer H1, han egentlig havde haft lyst til at købe, men den var for bred, da de havde lavet indkørslen smal netop for at stoppe større køretøjer. Det var også med tanke på køretøjer, han havde placeret stålbarrikader inden for det seks meter høje hegn, som gik hele vejen rundt om fængslet. Franck havde søgt om at få lov til at gøre det strømførende, men det var selvfølgelig blevet afvist af byggetilsynet med henvisning til, at Staten lå midt inde i Oslo, og uskyldige indbyggere kunne risikere at komme til skade på det. Uskyldige og uskyldige, hvis de skulle ind til hegnet fra gaden, var de nødt til først at forcere en fem meter høj mur med pigtråd på toppen.

“Hvor skal du hen, forresten?”

“Alexander Kiellands Plass,” sagde Per Vollan håbefuldt.

“Sorry,” sagde Arild. “Den vej skal jeg ikke.”

“Det er ikke noget problem; bussen går lige udenfor.”

“Godt. Du hører fra mig.”

Den assisterende fængselsdirektør satte sig ind i bilen og kørte hen mod vagthuset. Ifølge instrukserne skulle alle biler stoppes og personerne indeni tjekkes, og det gjaldt også hans egen. Først da, selv om de allerede havde set, at det var ham, der kom ud fra fængslet og satte sig i bilen, måtte de hæve bommen og lade ham passere. Franck gengældte honnøren inde fra vagthuset. Han stoppede ved trafiklyset foran hovedvejen hundrede meter længere fremme og blev siddende og betragtede sit kære Staten i spejlet. Det var næsten, men ikke helt perfekt. Var det ikke byggetilsynet, var det de nye idiotforskrifter fra ministeriet eller et halvkorrump ansættelsesråd. Selv havde han blot ønsket det bedste for alle, for byens hårdtarbejdende, ærlige borgere, for dem, der fortjente et liv i tryghed og med en vis materiel komfort. Så tingene kunne være anderledes. Det var ikke ham, som havde villet det således. Men det var, som han altid havde sagt til sine svømmeelever: Svøm eller synk, ingen vil gøre dig nogen tjenester. Så vendte tankerne tilbage til det forestående. Han havde fået en besked, han skulle overbringe. Og han var ikke i tvivl om, hvad udfaldet ville blive.

Lyset skiftede til grønt, og han gav gas.

Kapitel 3

Per Vollan gik gennem parken ved Alexander Kiellands Plass. Det havde været en regnvåd og usædvanligt kold juli måned, men solen var tilbage, og parken var intenst grøn som på en forårsdag. Der var stadig en del sommer tilbage. Folk rundt om ham sad med opadvendte ansigter og lukkede øjne og nød solen så desperat, som var den rationeret. Der var en rumlen fra skateboards og en klukken i sixpacks med øl på vej til grillaftener i byens parker og på byens altaner. Og så var der dem, der satte endnu mere pris på, at varmen var tilbage. De så ud, som om de var sodet til af trafikken på pladsen; de forhutlede skikkelser, som sad sammenkrøbne på bænke og rundt om springvandet, men alligevel hilste ham med mågeskrig; hæse, glade tilråb. Han blev stående og ventede på grønt i krydset mellem Uelands Gate og Waldemar Thranes Gate, mens lastbiler og busser susede forbi tæt foran hans ansigt. Han så facaden på den anden side af gaden komme og forsvinde igen. De havde hængt plastic op foran vinduerne i det berygtede udkænkingssted Tranen, som, helt siden bygningen blev opført i 1921, havde slukket tørsten hos byens tørstigste. De seneste tredive år akkompagneret af Arnie Skiffle-Joe Norse, som klædt i cowboykostume og på ethjulet cykel spillede guitar og sang med sit tomandsorkester bestående af en ældre, blind organist og en thaikvinde på tamburin og båthorn. Per Vollan lod blikket glide op over facaden, hvor de havde indstøbt 'Ila Pensjonat' i smedjern. Under krigen var bygningen blevet brugt til at huse kvinder med børn født uden for ægteskab. Nu var det kommunens Pensjonat for byens allerhårdeste narkomisbrugere. Dem, der ikke havde noget ønske om at holde op. Sidste stoppested.

Per Vollan krydsede gaden, stillede sig uden for indgangsdøren til Pensjonatet og ringede på. Kiggede mod kameraøjet. Hørte døren brumme og gik ind. De havde givet ham et værelse i to uger for gamle tjenesters skyld. Det var en måned siden.

“Goddag, Per,” sagde den unge, brunøjede kvinde, som kom ned og låste gitterporten foran trappen op for ham. Nogen havde odelagt låsen, så deres nøgler fungerede ikke udefra.

“Caféen er egentlig lukket, men du kan lige nå at få middag, hvis du går derned nu.”

“Tak, Martha, men jeg er ikke sulten.”

“Du ser træt ud.”

“Jeg er gået ude fra Staten.”

“Åh? Gik der ingen busser?”

Hun var begyndt at gå op ad trapperne, og han traskede efter hende. “Jeg havde brug for at tænke,” sagde han.

“Forresten, der kom nogen og spurgte efter dig i dag.”

Per stivnede. “Hvem var de?”

“Jeg spurgte ikke. Politifolk, måske.”

“Hvorfor tror du det?”

“De virkede så tilpas ivrige efter at få fat på dig, at jeg tænkte, det måske havde noget at gøre med en indsat, du kender.”

De kommer allerede, tænkte Per. “Tror du på noget, Martha?” Hun vendte sig om på trappen. Smilede. Og Per tænkte, at en ung mand sikkert kunne forelske sig ganske voldsomt i det smil.

“Som Gud og Jesus?” spurgte Martha og lod døren svinge op, så hun kunne komme rundt om den til indersiden af receptionen, som var et åbent vindue i en væg ind mod et kontor.

“Som på skæbnen. Som på tilfældigheder versus kosmisk tyngdekraft.”

“Jeg tror på Gale-Greta,” mumlede Martha og bladede i nogle papirer.

“Genfærd er ikke ...”

“Inger siger, at hun hørte barnegråd i går.”

“Inger er en modtagelig sjæl, Martha.”

Hun stak hovedet ud ad lugen. “Der er noget andet, vi er nødt til at snakke om, Per ...”

Han sukkede. “Jeg ved det. Der er fyldt op her, og ...”

“Det går langsomt med renoveringen efter branden, og vi har stadigvæk over fyrrer af vores beboere boende på dobbeltværelser. Det går ikke i længden. De stjæler fra hinanden og kommer i slagsmål bagefter. Det er kun et spørgsmål om tid, før en af dem stikker en kniv i en anden.”

“Det er i orden; jeg skal ikke være her ret meget længere.”

Martha lagde hovedet på skrå og så tænkstomt på ham. “Hvorfor vil hun ikke engang lade dig sove i huset? I har været gift i hvor mange år? Fyrrer?”

“Otteogtredive. Det er hendes hus, og det ... er kompliceret.” Per smilede træt.

Han forlod hende og gik hen ad gangen. Der lød dunkende musik inde bag to af dørene. Amfetamin. Det var mandag, og socialkontorerne var åbne efter weekenden, og der var noget i gære overalt. Han låste sin dør op. Det lille, nedslidte værelse med plads til en seng og et klædeskab kostede seks tusinde om måneden. Man kunne leje hele lejligheder uden for Oslo til den pris.

Han satte sig på sengen og stirrede ud ad det tilstøvede vindue. Trafikken udenfor brummede søvndyssende. Solen skinnede ind gennem de tynde gardiner. En flue kæmpede for livet i karmen. Den ville snart dø. Sådan var livet. Ikke døden, men livet. Døden var ingenting. Hvor mange år siden var det, at han havde indset det? At alt det andet, alt det, han prædikede, bare var et forsvarsværk, mennesker havde opført imod dødsangsten. Og alligevel betød intet af det, han troede, han vidste, noget som helst nu. For det, vi mennesker tror, vi ved, betyder ingenting i forhold til det, vi er nødt til at tro for at udholde frygten og smerten. Så han var tilbage. Han troede på en tilgivende Gud og på et liv efter døden. Han troede på det nu, mere end nogensinde.

Han tog en papirblok frem, som lå under en avis, og begyndte at skrive.

Det var ikke meget, Per Vollan behøvede at skrive. Nogle sætninger på et ark, det var det hele. Han stregede sit eget navn ud på den brugte konvolut, som havde indeholdt et brev fra Almas advokat, der kort redegjorde for, hvad de mente, Per havde krav

på af boet. Hvilket selvfølgelig ikke var meget.

Fængselspræsten så sig i spejlet, rettede på præstekraven, tog den lange regnfrakke ud af skabet og gik. Martha var ikke i receptionen. Inger tog imod kuverten og lovede at aflevere den.

Solen stod lavere på himmelen; dagen var allerede på retræte. Han gik gennem parken, mens han ud ad øjenkrogen registrerede, at alt og alle spillede deres roller uden synlige fejl. Ingen rejste sig lidt for hurtigt fra bænkene, idet han gik forbi, ingen biler gled diskret ud fra fortovskanten, da han ombestemte sig og gik op ad Sannergata mod floden. Men de var der. Bag et vindue, som spejlede en fredelig sommeraften, i det ligegyldige blik fra en forbipasserende, i kulden i skyggerne, der kom krybende ud på østsiden af huset og fordrev sollyset, vandt territorium. Og Per Vollan tænkte, at sådan havde det også været i hans liv; en evig, meningsløst bølgende kamp mellem lyset og mørket, som aldrig syntes at finde en sejrherre. Eller hvad? For hver dag gik mørket lidt mere i offensiven.

De var på vej mod de lange nætter.

Han satte farten op.